

A régi vendéglői étlap legolcsóbb tételle a kifőtt marhahús volt. Sokak szemében — illetve étvágyában — a legpompásabb étel, bizonyos előkelősködésszemponjtából azonban alacsonyabb rendű. Ha megmaradt belőle valami, másnap átváltozott paprikássá. Szegény emberek ették, olcsó is volt a tápláló erejéhez mérten. Egyszer aztán észrevették a kocsmárosok, hogy a gazdasági helyzet romlásával — a gazdasági helyzet ugyanis soha nem javul, csak romlik — mind többen vetik magukat a marhahústra. Olykor a vesepecsenyék eldrvultán fagyoskodnak a jégen, a szárnyasok átlagos életkora meghosszabbodik. Nosza hát előléptették a kifőtt marhahúst, adtak neki árban olyan rangot, mint a bécsi szeletnek. Öregebb emberek emlékezhetnek még erre a nagy ugrásra, ami aztán nem is ugrott soha vissza. Kapott helyébe címeiket, környezetet, megbecsülést a magánháztartásban is, ahol egyedülállóvá lett. Nem úgy, mint az én gyermekkoromban, amikor külön tétel volt a sorrendben a marhahús és külön a peccsenye. Egy napon, persze.

Egészen egyéni karriert futott meg a bablevés is. „Szépen ivelt a pályája”, mondaná a kezdő újságíró-sakál, aki elvetélt irodalmi ambíciókat csillogtat meg a kopott frázissal. A bablevés igazán az egészen szegény ember tápláléka volt, a napszamba járó után ezt vitte délben szilvében a felesége. Viszi ma is. Sok szerény polgári háztartásban, vasárnap például, a világ minden kincséért nem kerülhetett volna asztalra. Aminthogy a paprikás hús sem lehetett ebéd tárgy, csak vacsora. Főleg északon. Tudniillik úgy kell venni a dolgokat, hogy a hideg vacsora egészen az újabb korok vívmánya. A hajdani időkben csak vasárnap lehetett róla szó, hogy a család is ünnepelhesen. Valaki aztán kitalálta, hogy a bablevésért szabványos részegeskedőktől éjjel után, hajnalban, ötször annyit zsebelhetnek be, mint distingváltabb ételekért. Pláne ha elbolondították néhány kolbászszellel, vagy oldalassal. Azóta elsőrendű vendéglők étlapján is, hétköznap délben, kétszer akkora az ára, mint a húslevesé.

A harmadik a karrier-eszindók rendjében a szilvórium. Igen testhezilló ital, ha tisztán főzik és nem kevernek hozzá minden hulladékot, cefrét, főleg ha elrepült felette néhány év, időt adva a megnemesedésre. Mert frissen nem sokat ér. Ezt pohárankint valamikor hat krajcárjával adták a kávéházakban. Otthon jó volt reggeli ebredésnél toroktisztítónak, másodszor száma-ra ködös téli hajnalokon és tiszóráira, de a házon kívül — a hivatásos ivókat kivéve — csak akkor itta meg az ember, ha a kávéházban valakire várt s úgy érezte, hogy a tiszteség kedvéért helypénzt is kell fizetni. Hat krajcár az ital, kettő a borralaló, hát megjárja. Ment is a rendszer, amíg a kávéosok rájöttek, hogy hiszen ez közfogyasztási cikk! Előre hát emeljük fel az árat. Attól kezdve egymivóra került az egyszerűbb likőrökkel, visszatérés pedig nincs.

Azért mondtam egyszerűbbet, mert az üzleti élelmesség, amely mindig biztos logikával utazott a smokkokra és a sznobokra, ezen a területen is megtalálta a zsebekhez vezető utat. Kiszította az aperitifet és a kokielt. Ha a kifáradt szegény munkás megiszik egy liter bort, az részeges disznó, elvert egy pengőt is. Ha azonban ömeltósága szokimondó bahánsnővé gárgyul és tántorogva rogyadozik, annyi édes italt körpintett fel, hozzá méregdrágán, — akkor ez divat, sikk, mi a fészkes fülemile. Mert annál előkelőbb a lokál és a szokás, minél többet zsarol ki a tulaj. A szoké, a vitorlázó, a repülő ideálfogalmakat pedig helyettesíti a sofőr, újabban a mixer. Egy-egy dáma sokkal több pohár pálinkát iszik meg együltében, mint amennyi könyvet egész életében látott. Ne zavarunk össze a fogalmakat, nem azt mondom, hogy olvasott, hanem látott. Hogy új találomány volna az aperitif, vagy a kokielt? Hát új annak, aki nem hallott a magyar úri házak

ebédelőtti, étvágyesindó, pogácsával elegyített, papramörgőjáról s hogy a felekezeti kérdést se hagyjuk ki, nem tudja, mit jelent a bróné. Azokról azonban nem beszéltek annyit, mint ezekről. Nem is itták le magukat a sárgaföldig. Egy pohárnyi elég volt. Egyebekben az igazi magyar ember orvosságnak használta és kis-csinyben a pálinkát. A föld népe a sörrel sem

tud megbarátkozni. Megmarad a brónál. Hogy aztán ki mennyit fogyaszt belőle, az magánügy. De nem divat és nem újkori szépség.

Bob.

Árdrágítási perek

a 12 filléres mész, a rozs és a másfélpengős sertésláb miatt

(A Délmagyarország munkatársától) Kiskundorzsmai kereskedők és egy hódmezővásárhelyi hentesmester állottak kedden vádlottként a szegedi törvényszék Nóvák-tanácsa, mint uzorabírótság előtt, a vádlottak ellen az ügyészség árdrágítás miatt adott ki vádiratot.

Gaal István kiskundorzsmai kereskedő üzletében az elmúlt év novemberében többet mesztet vásároltak. Gaal 12 fillérért adta a mész kilogramját, a vásárlók elmentek más üzletekbe megérdeklődni a mész hatóságilag megállapított árát, érdeklődésükre azt a választ kapták, hogy a mész árát 8 fillérben állapította meg az árkormánybiztos. Gaal ellen árdrágítás címen indult eljárás, a kereskedő az ügyben kedden megtartott főtárgyaláson ártatlan-ságával védekezett. Azt adta elő, hogy a mesztet ő is 10 fillérért vásárolta. A törvényszék megállapította bűnösségét és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Árdrágításért kerültek az uzorabírótság elő Balogh Géza és Németh Vince kiskundorzsmai kereskedők is. Németh a répamag kilogramját a megállapított 1 pengő 38 filléres ár helyett 1 pengő 70 fillérért árúsította, míg Balogh Géza 19 pengőért adott el egy mázsa rozsot 17 pengő 30 filléres ár helyett. A vádlottak azzal védekeztek, hogy nem tudták a répamag, illetve a rozs hatóságilag megállapított árát. A bizonyítás lefolytatása után a törvényszék mind a két vádlottat árdrágításban mondotta ki bűnösnek és fejenként 100—100 pengő pénzbüntetésre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

Csávás János 37 éves hentesmester november 20-án a hódmezővásárhelyi piacon 1 pengő 50 fillérért adta a sertésláb kilogramját. Árdrágítási ügyét kedden tárgyalta az uzorabírótság és a hentesmestert jogerősen 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Sik Sándor előadása az ifjúság eszményeiről

(A Délmagyarország munkatársától) Kedden este a Bethlen Gábor-Kör előadásainak sorozatában Sik Sándor egyetemi tanár tartott előadást „Az ifjúság eszményei” címen.

Sik Sándor előadásában az eszmény fogalmából indult ki, majd feltette a kérdést, vannak-e a magyar ifjúságnak eszményei, melyekre ráteszi életét, mint például az olasz, a német, az orosz, vagy az indiai ifjúságnak. Ugy találta, hogy legalább is az ifjúság elitjei látnak maguk előtt ilyeneket. A legnagyobb feladat a sokszor hangoztatott eszmények tiszta valóját megismerni és megtisztítani őket a hamis, bálványimádó téveszméktől. A legfőbb eszmény a keresztyénység; ez ne legyen pusztán negatívum, ne merüljön ki az ellentétes szellemek elleni harcban, se ne legyen érdektársasághoz tartozás, vagy pusztán politikai eszköz a nemzeti célok szolgálatában, hanem egyéni ujjászületés, Istennel való kapcsolat, életünk irányítója, közösségi (egyházi) élet és Isten országának szolgálata.

A másik eszményt, a magyarságot is meg kell tisztítani a nemzeti defetizmusnak, a kispénzváltunk bénító tudatának betegségétől — mondotta —, de ugyanakkor a nemzeti elbizakodás veszedelmétől is. Első dolog erősen lenni; ehhez egységre, az egyéni érzékenységek és hűségok, valamint a katolikusok és protestánsok közti ellentétek leküzdésére van szükség; továbbá mélyebb, gyökeresebb magyarságra: a népi lélek mélységeiből, a magyar irodalom és az igazi magyar zenekultúra tápláló forrásaiból való megújulásra és végül a nemzetnek testi ujjászületésére is, a népnek nemzetté, a falusi magyarságnak a nemzet élő értékevé emelésére. Így a keresztyén és a magyar eszmények szolgálata egyaránt a szociális kötelességekhez és szociális felelősségvállalás vezet. Az ifjúságnak kétszerez feladatot átérzeni — fejezte be fejtegetéseit Sik Sándor —, mert a költő szava szerint minden magyar utódnak különb emberré kell lenni, mint apja volt.

A rendkívül érdekes fejtegetéseket olyan sokan hallgatták végig, hogy szűkölni bizonyultak a Bethlen Gábor-Kör Kárársz-utcai helyiségei. Az előadást Ködöböcz József elnök köszönte meg, majd Bakó László református lelkész mondott köszönetet az illusztris előadónak a kör ifjúsága nevében.

A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi-szer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hatóanyag, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

A két börtön-barát szatymazi kirándulása után együtt indul a szigorított dologházba

(A Délmagyarország munkatársától) Csepregi Sándor és Rácz Ferenc többszörösen büntetett előéletű napszámosok az elmúlt év nyarán a Csillag-börtönben megismerkedtek. Rácz még augusztusban kitöltötte büntetését, Csepregi októberben szabadult a börtönből, szabadulása után nyomban felkereste Ráczot, aki ekkor egy szövőgyárban dolgozott. A két börtön-barát elbeszélgetett egymással, Csepregi panaszkodott Rácznak, hogy nem talál munkát, mire elhatározták, hogy lopásokból fognak élni. Rácz azt ajánlotta Csepreginek, hogy menjenek Szatymazra, ismer egy felügyeletnélküli villát, ahova könnyen be lehet törni. November 14-én Rácz kerékpáron kiment Szatymazra, ahol az állomáson várta barátja. Megvárták, amíg beesteledett, majd elmentek Katona Jánosné villája elé. Beugrottak a kerítésen, Rácz sárral betörte az ablakot, majd egy feszítőrudat kerítettek és az ablak vasrácsát kifeszítették. A villában 500 pengő értékű fehérneműt találtak, amelyet egy ládába gyömöszöltek. A jólsikerült betörés után Makóra akartak menni, hogy a zsákmányt értékesítsék, Szőregen azonban a csendőrök elfogták őket.

Csepregi és Rácz ellen az ügyészség betöréssel, lopással, Rácz ellen még külön két kerékpárlopással is vádat emelt. Ügyükkel kedden foglalkozott a szegedi törvényszék Nóvák-tanácsa. Csepregi és Rácz beismerő vallomást tettek, nyomorukra hivatkoztak. A törvényszék mindkét vádlottat szigorított dologházba utalta, a szigorított dologház legkisebb mértékét 3 évben állapította meg. Belesztin Mladen és Barna Nándorné szőregi lakosokat, akik azért kerültek a vádlottak padjára, mert néhány holmit megvettek, bizonyították hiányában a törvényszék felmentette. Az ítélet jogerős.

Bélyegeit legjobban nálam értékesítheti. **Bélyeakeskedés**
Fogadalmi templommal szemben
Telefon 39-03

A Major gyorsíró szakiskolában
1941 február 3-án kezdő és haladó
tanfolyamok nyílnak
Allamvizsga. Horváth Mihály u. 3. Ipartestület